

כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים

פרשת השבוע:

חיי שרה

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-עֲבָדָיו זִקְנוֹ בֵּיתוֹ הַמַּשְׁלֵל בְּכָל-אֲשֶׁר-לוֹ שְׂיִם-נָא
יְדָדָה תַּחַת יְרֵכִי: וְאֶשְׁבִּיעֶנּוּ בֵּי-ה-י-ה-י אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֵלֵי
הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי
יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ:

(בראשית כ"ד ב'ג')

אחרי מות שרה אמנו מחפש אברהם אבינו שידוך לבנו יצחק. לשם כך שולח את אליעזר עבד אברהם לחיפוש בעוד יצחק מתפלל בבית הכנסת. (להבדיל יעקב שמנסה לבדו למצוא את בחירת לבו)

באותה התקופה, ארץ ישראל נשלטת ע"י הכנענים. אברהם אבינו מנסה למנוע בכל מחיר את האפשרות שבנו יתחתן עם כנענית, בין היתר כי הם אנטישמים (אברהם הוא צאצאיו של שם בנו נח, ולפיכך הוא ובני ביתו הם שמים).

אם כן, מבקש אברהם מאליעזר לחזור למקום לידתו כדי לחפש "שידוך". זאת אף זאת, הוא מבקש מאליעזר לנדוד נדר.

מעניין בהקשר זה איך מוצג אליעזר והוגדר תוארו:

- א) עבד אברהם
- ב) מנהל משקו של אברהם
- ג) המשל בכל אשר לו.

נשאלת השאלה:

למה כל התארים והתיאורים הללו? שהרי, לפני כן מופיע אליעזר בלעדיהם¹.

¹ בראשית ט"ו ב'

מה בין אוכל כשר, הלוואות ואמון?

בהקשר זה: סיפור קצר.

יהודי מטייל. כאשר מגיע לעיר שאינו מכיר ובטנו נותן את אותותיו, נכנס למסעדה עם שלט שעליו כתוב: "כשר". שמח היהודי ומזמין ארוחה.

רצה הגורל שעוד יהודי מטייל באותה העיר ממש ואף הוא רעב. אך הוא אינו מסתפק בשלט עם הכיתוב "כשר" (כל אחד יכול להעמיד שלט) אלא מבקש לראות תעודת כשרות. רק לאחר עיון מעמיק בתעודת הכשרות הוא משוכנע שאכן מדובר במסעדה כשרה. גם הוא מזמין אוכל.

כאשר נכנס יהודי שלישי למקום, אפילו תעודת הכשרות לא מספיק. שהרי תמיד אפשר לזייף מסמכים. לכן הוא ניגש לבית הכנסת הקרוב ובודק עם המתפללים על המסעדה. בסוף גם הוא מתרצה.

בחזרה ליהודי הראשון. רגע לפני סיום הארוחה ניגש עליו בעל המקום ומבקש את הבקשה הבאה: "המסעדה היא ישנה ורעועה וגם הבניין לא במצב מזהיר. האם תוכל ללוות לנו עשרת אלפים דולר לצורך שיפוץ?" מתרגז היהודי: "האם באמת ובתמים אתה מצפה ממני לבטוח בך עם מיטב כספי שעליו עמלתי רבות?" עונה לו בעל המסעדה: "מעניין! מיד סמכתי עליי שהאוכל שאותו הגשתי לך הוא כשר. אך אין בך אמון שאחזיר לך את הכסף אם תלווה לי?"

צריך לציין פה שהיהודי מתנהג בהתאם להלכה היהודית: לפי [השולחן הערוך](#) אפשר לסמוך על יהודי אחר בענייני כשרות ([כיום תעודת כשרות היא חיוב](#)).

סדר הפוך? אמון אצל אברהם אבינו

אברהם אבינו סומך על אליעזר בענייני כספים (להבדיל מהיהודי מהסיפור הנ"ל) - לכן אליעזר מתואר כ-"המשל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ", כלומר אברהם אבינו מוסר לו את המפתחות לכספת. אלה עניינים של חול.

בעניינים של קדושה, יש להתנהג בזהירות!

לכן אברהם אבינו משביע את אליעזר עבדו לבצע את משימיו בצורה רצויה.

שבת שלום ומבורך

משה בולאג

